

AKV

Nr 1 2025

AKV-NYT

Læs mere om kampagnen 2024,
mekanisk ukrudtsbekæmpelse,
verdensklasseprodukter og NGT

Den længste kampagne i vores historie

Af produktionsdirektør Carsten Hjortshøj

Mandag d. 27. januar kl. 16.13 sluttede en historisk lang kampagne med en total mængde på 98.000 tons stivelse og en stivelsesprocent i gennemsnit på 19,7%.

Generelt er kampagnen kørt fint og de forbedringer, der var iværksat forud for kampagnen, har virket efter hensigten som bl.a. frostsikring og ny pulpdekanter.

Et "nyt" fokusområde i år er ødelagt stivelse, hvilket har været en kapacitetsreducerende faktor. Modsat tidligere år, hvor vi har kørt alt hvad anlægget og inddamperne har kunnet følge med til, arbejdede vi i år med en kapacitet svarende til mængden, der fra kunderne kan accepteres af ødelagt stivelse – ca. 31-32 tons i timen.

Vi har i vaskeriet haft perioder med utrolig mange rødder, samt vådt træ, som vaskeanlægget har svært ved at sortere fra. Dette har desværre forårsaget en del stop på en snegl efter kartoffelbunkeren, og dermed stivelsesanlægget. Det har været den største enkeltstående årsag til driftstop i kampagnen. Vi opgraderede under kampagnen med en endnu større motor, som havde en positiv effekt på problemet.

Balance i markedet

Af salgsdirektør Bjarne Larsen

Markedet ser her i foråret ud til at være i balance og priserne er fortsat stabile på et relativt højt niveau. Forud for sidste kampagne var der rundt omkring i Europa mange bekymringer omkring læggekartoffelsituationen og den sene lægning af kartoflerne, men i sidste ende blev udbytterne per hektar nogenlunde normale.

Pommes frites industrien i Europa fortsatte dog med at presse stivelsesarealerne, som igen blev reduceret. Ikke mindst i Frankrig, hvor Tereos har lukket deres produktion af kartoffelstivelse, men også i bl.a. Holland har man oplevet en kraftig tilbagegang. I de seneste måneder har vi dog set noget, der kunne indikere en mætning af pommes frites markedet med faldende kartoffelpriser til følge. Det er for tidligt at spå om, hvorvidt det blot er midlertidigt eller om det er begyndelsen på en markedsændring.

Generelt en rigtig god kampagne, med utrolig stabil drift. Langt størstedelen af de nedbrud, der har været, skyldes nedslidte dele som snegle, pumpehuse eller pakninger i proteinvekslere. Alle ting som nu bliver udskiftet.

I forhold til den kommende sæson skal der foretages en gennemrenovering af bl.a. nedslidte snegle mv., som begynder at koste kapacitet eller nedetid på anlægget. Derudover skal der installeres nye rivere, da de nuværende fra 1978 er ved at være udtjente, samt et nyt injecteringssystem på det ene tørreri, der skal have en effekt på kapacitet og brændt stivelse.

På medarbejdersiden er der kommet en del yngre kollegaer til, heriblandt en nyudlært industrioperatør gennem AKV og yderligere 3 procesoperatører under uddannelse.

Rødder og vådt træ ødelægger sneglene

Det har stor betydning for AKV, da det først og fremmest er de høje priser på pommes frites, som holder priserne oppe på vores kartoffelstivelse.

Efterspørgslen efter kartoffelstivelse er påvirket af de høje priser, men er fortsat på et rimeligt niveau. Vi skal være glade for det fokusskifte, AKV har gennemført fra papir til fødevarer over de seneste år, for i papirområdet konkurrerer vi meget mere direkte med majs- og hvedestivelse. Da de andre stivelser fortsat kun koster ca. halvdelen af kartoffelstivelsen, så foretrækker papirkunderne lige nu bl.a. majsstivelse, mens vi så i stedet for har en bedre forretning ud af at sælge til fødevarereindustrien. Den situation vil fortsætte indtil der kommer en form for normalisering af prismetmarkedet.

Godt igang med mekanisk ukrudt - Interview med Per og Jeppe Christensen Af agrochef Henrik Pedersen

Mekanisk rensning har fået fornyet fokus de sidste par år. Der er mange udfordringer i traditionel bekæmpelse med vanskelige ukrudtsarter, der er problemer med afstandskrav og ikke mindst er der en målsætning om reduktion af forbrug af sprøjtemidler. Når der så samtidig er gode muligheder for tilskud til køb af udstyr til mekanisk rensning, er det oplagt at kigge på disse.

Redet ved Hjallerup, som drives af Per Christensen sammen med Niels Brocks og sønnerne Jeppe og Mikkel, er en af de bedrifter, der har investeret i rensning. Renseren er en 8-rækket MSR optiweeder, hvor traktoren er bygget om til at skræve over 4 rækker ved kørsel. Vi har spurgt Per og Jeppe om deres erfaringer med mekanisk rensning fra 2024.

Hvad fik jer til at skifte til mekanisk ukrudtsbekæmpelse?

Der var to ting, der vægtede tungt i beslutningen. Den ene var, at vi så stigende problemer med vanskelige ukrudtsarter som bl.a. sort natskygge og lægejordrøg og den anden var økonomien. Med et stort areal til en renser har vi efterfølgende beregnet en overkørsel til at koste ca. 275 kr/ha/gang og med 2-3 overkørsler giver det en omkostning til ukrudtsbekæmpelse på godt halvdelen af en løsning med sprøjtemidler. Ny teknik inden for mekanisk rensning, hvor effektivitet og kapacitet er væsentlig øget i forhold til sidst vi arbejdede med det for 10-12 år siden, var med til at vi gik i gang igen.

Hvilke forventninger blev indfriet?

Vi har i mange marker høstet rekord udbytte og vi har i mange marker kunnet lave en tilfredsstillende ukrudtsbekæmpelse med 2-3 overkørsler. Dette kan lade sig gøre, hvis timing er i orden, som er at vi kører, når ukrudt er på kimbladsstadiet. Det gør, at vi kan se mulighederne i det.

Hvad gik mindre godt?

Der, hvor ukrudtet blev for stort ved kørsel, fik vi ikke helt styr på det. På nogle marker måtte vi køre en ekstra gang og vi er ikke i tvivl om, at den sene kørsel har kostet udbytte. Vi så også at kapacitet på maskinen, var meget afhængig af, hvornår vi kørte. Ved første overkørsel kunne vi fint holde 4 ha/time eller mere, men i marker, hvor vi skulle behandle 3 gange havde vi en kapacitet på 2½ -3 ha/time ved sidste overkørsel. Udbyttet i de første 4 rækker i foragre var også reduceret pga. skader fra vending med maskinen. Det forsøger vi at rette op på til næste sæson, ved både at have fokus på, hvordan vi vender og ved at vi har investeret i sektionshævning. Således hæver renseren to rækker ad gangen, når vi kører ind i forageren. Det gør at vi stort set kan undgå at rense på tværs i de inderste foragerækker.

Har i et godt råd til dem der vil i gang med mekanisk rensning?

Ja – kom i gang! Det er mange flere arbejdstimer med en renser, for vi skal ikke tage hensyn til f.eks. blæst. Og så hold styr på timing og hellere køre en dag for tidligt end en dag for sent.

MSR-renseren i arbejde på Redet

Kvalitet, en del af vejen til verdensklasseprodukter

Fortalt af quality manager Mette Qvist og agrokonsulent Charlotte Frihaug

Udtrykket "kvalitet frem for kvantitet" anvendes ofte, særligt blandt den yngre generation, hvor bæredygtighed spiller en central rolle. Hos AKV har kvalitet altid været en vigtig parameter og i takt med virksomhedens udvikling, samt kundernes stigende krav og forventninger er kvalitet nu et naturligt fokuspunkt i den daglige drift. Vi kommer dog ikke udenom, at kvantitet ligeledes er vigtig, for vi skal sikre tilstrækkelig produktion af stivelse for at imødekomme kundernes efterspørgsel.

Men hvad er kvalitet egentlig? I princippet kan man ikke definere god eller dårlig kvalitet, da kvalitet beror på en aftale eller forventning mellem kunde og leverandør. Det handler i bund og grund om at opfylde specifikke krav, specifikationer og forventninger. Man kan sammenligne det med en billig og en dyr traktor – selvom materialerne kan være ens, kan ydeevnen og brugervenligheden være markant bedre i den dyrere model. Hos AKV afstemmes forventningerne derfor med hver enkelt kunde og kvaliteten af produktet tilpasses kundens behov.

Kvalitet og kvantitet skal hænge sammen

Fra standardprodukt til skræddersyede løsninger

Engang var kartoffelmel bare kartoffelmel, som blev brugt til at lave papir af og til jævning af rødgrøden. I dag har vores produkter langt flere anvendelsesmuligheder, især inden for fødevarerindustrien. Kunderne stiller forskellige krav til produkterne, alt efter hvilken type færdigvare de skal anvendes i. Der stilles særlige krav til stivelsens viskositet, altså dens evne til at fortykke – for eksempel i en sauce, der helst skal hænge fast på kartoflerne. For at sikre en ensartet kvalitet overvåger vi kartoffelsorterne nøje og registrerer, hvornår de leveres til produktion. Især tidlige sorter kan have en lavere viskositet, hvilket er en

væsentlig faktor for mange af vores kunder. Derfor arbejder vi systematisk med forædling af sorterne for at optimere denne egenskab. Derudover spiller forarbejdningsprocessen en vigtig rolle – faktorer som vandindhold kan påvirke den mikrobiologiske aktivitet i melet og dermed produktets holdbarhed og funktionalitet. Hos AKV arbejder vi ud fra en jord-til-bord-tilgang for at sikre høj kvalitet i alle led af værdikæden.

Øget fokus på fødevarerikkerhed

I 2021 trådte en ny lovgivning om fødevarerikkerhedskultur i kraft og kort tid efter blev fødevarerikkerhedskultur skrevet ind i fødevarerikkerhedsstandarderne. Kravet om at arbejde med fødevarerikkerhedskultur har medført en større forandring på AKV over tid. Overgangen fra at være de gamle dages produktionsvirksomhed til at være en anerkendt fødevarerikkerhed har ændret vores arbejdsgange, metoder og interne processer. Medarbejderne har været gode til at indarbejde de nye tiltag, på trods af at definitionen af skæg lige skulle vendes et par gange – så er håndvask, skægbind, hårbånd og fødevarerzoner nu en helt naturlig del af hverdagen.

Certificeringer og global levering

Selvom vi producerer verdensklasseprodukter, så kræver vores kunder, at vi er certificeret efter forskellige standarder. Vi betjener tre primære kundesegmenter – fødevarerindustrien, foderindustrien og papirindustrien – hvilket stiller krav om overholdelse af certificeringer såsom FSSC 22000, ISO 9001 og GMP+. Derudover efterspørger flere kunder også halal- og kosher-certificering samt Global GAP hos avlerne. Disse certificeringer er med til at sikre, at vi fortsat kan levere produkter af højeste standard til kunder over hele verden.

Hos AKV forener vi kvalitet og kvantitet, innovation og tradition for at levere de bedste produkter – hver gang.

USA, told og AKV

Af salgsdirektør Bjarne Larsen

Med indsættelsen af en ny præsident i USA er Verden og ikke mindst Europa vågnet op til nye spilleregler og konstant usikkerhed. Indførelse af høje toldsatser og andre pressionsmuligheder er pludselig blevet hverdag – en hverdag som vi alle må forsøge at manøvrere i.

Siden anden verdenskrig har den gængse tankegang været, at frihandel i sidste ende kommer alle til gode. Det perspektiv er nu ændret og først og fremmest USA ser ud til at lukke sig mere og mere om sig selv, med fare for en afsmittende effekt til andre lande.

Hvad betyder det så for AKV og vores kartoffelstivelse? Vores forretning er næsten udelukkende eksportbaseret og endda med over halvdelen af afsætningen udenfor EU, så AKV har stor glæde af frihandel. Derfor vil en mere generel indførelse af tekniske handelshindringer også være dårligt nyt for AKV.

I forhold til USA er der i skrivende stund ikke indført told på vores varer, men det kan som bekendt nå at ændre sig mange gange.

USA er et af vores største markeder og derfor er det heller ikke ligegyldigt, om vores produkter pålægges told. Når det er sagt, så dækker USA's egen produktion af kartoffelstivelse under halvdelen af deres totale forbrug og stort set hele deres import af kartoffelstivelse kommer fra Nordvesteuropa. Så selv om vi helst er fri for told, så vil de amerikanske fødevarerproducenter stadig have behov for at importere europæisk kartoffelstivelse. Medmindre USA helt specifikt lægger told på danske varer – og det kan jo ikke udelukkes – vil de amerikanske forbrugere nok blive ramt mere af en told end AKV.

Vi fortsætter med at manøvrere i det farvand, der er foran os og ser ikke pt. grund til søvnløse nætter som følge af situationen.... Men vi er selvfølgelig bevidste om, at situationen kan ændre sig.

Trængsel ved afhentning af produkter

Kalender for kommende arrangementer

Tirsdag den 24. juni 2025 kl 9.00
Onsdag den 2. juli 2025

Generalforsamling
Forsøgsfremvisning

Hjallerup Kulturhus
Forsøgsmarken ved Try

Nye ansigter på AKV

Anni Jeberg Knudsen er ansat som EHS manager. Hun har en baggrund som biolog og har solid erfaring indenfor implementering og vedligeholdelse af ledelsessystemer, håndtering af miljømæssige opgaver, godkendelser og spildberedskab. Hun har tidligere bla. arbejdet på Thule air base i næsten 9 år, senest ansat hos CSWO i Aalborg som senior environmental specialist. Men stillingsopslaget hos AKV gav muligheden for at komme tilbage til fødevarebranchen og Anni greb den, det føles som at komme hjem efter en længere rejse. Hos AKV glæder hun sig til at arbejde med miljø og arbejdsmiljø, hvor der skal passes på vores fælles miljø på en praktisk og relevant måde.

Anni J. Knudsen

Privat er Anni gift med Kim, der er 4 bonusbørn, svigerbørn og børnebørn og fritiden bruges på bier og ture i autocamperen.

Jesper Skovmark

Jesper Skovmark er ansat som procesingeniør og er uddannet som bioteknologiingeniør. Han har tidligere arbejdet ved Aliga Microalgae, hvor han arbejdede med procesmonitorering og optimering i produktion af mikroalger fra laboratorieskala til 10.000 L produktioner, samt produktudvikling af hvidt algeprodukt. På AKV glæder Jesper sig til at arbejde med den nye modificeringsfabrik, at få den startet godt op, samtidig med at han arbejder med vores produkter og processer, så vores clean and simple produkter kan gøres endnu bedre.

Jesper er 28 år og har boet det meste af livet på familiens fritidslandbrug, men bor nu i Aalborg med sin kæreste Hilda. I fritiden spiller han volleyball og i sæsonen beachvolley.

Pia Merete Madsen er ansat som indkøber på AKV. Hun kommer fra en lignende stilling hos Skiold i Sæby, hvor hun var i 24 år. På AKV skal Pia arbejde med struktur på indkøb af varer, hjælpematerialer mm. Det er en nyoprettet stilling, og dermed kommer Pia også selv til at sætte sit præg på rollen, hvilket var en af årsagerne til at hun valgte at søge de nye udfordringer hos AKV. Først skabes der overblik over tidligere indkøb, som analyseres og defineres behov, hvorefter der bedre kan optimeres på lagre, indkøb og indkøbsproces.

Pia M. Madsen

Pia er 48 år, gift med Dennis, de bor i Sæby og har børnene Nicklas og Lærke på hhv 16 og 12. Til familien hører også hunden Jack, 3 katte og 2 shetlandsponyer.

Britha Kruse

Britha Kruse er tiltrådt som marketing manager. Britha kommer fra en mangeårig stilling i fødevareindustrien, hos AAK, hvor hun i marketingfunktionen har været med til at opbygge en af de stærkeste, globale ingrediensvirksomheders brand. Med base hos salgsteamet i Aarhus er hovedopgaven at styrke markedsføringen af AKV og vores produkter med særligt fokus på at øge salget af de mest værdiskabende ingredienser. Hun skal sørge for, at flere potentielle kunder ved, hvem vi er. Salgsbudskaberne kommunikerer også på vores LinkedIn profil og hjemmeside. Derudover er hun involveret i den eksterne kommunikation af ESG- og bæredygtighedsindsatser. Britha er meget motiveret for at bidrage til AKV's fortsatte vækst og positionering i samarbejde med alle i organisationen.

Privat bor Britha i Aarhus, er gift med Tom og de har to døtre.

NGT - Kuras - superkartoflen i nye klæder

Af agrokonsulent Charlotte Frihaug

I slutningen af 2024 fik vi et 4-årigt udviklingsprojekt godkendt hos GUDP, hvor vi skal arbejde med skimmelresistensen i vores allesammens gode gamle Kuras. Projektet er et samarbejdsprojekt med Aarhus Universitet (AU), som skal lave udviklingen, mens vi på AKV laver opformering og det praksisnære arbejde. Weekendavisen kalder projektet Superkartoflen fra Slagelse.

Projektet laves med teknologien NGT – nye genomiske teknikker, hvor der med denne teknik er mulighed for at skære et par år af udviklingstiden for en ny sort. Der arbejdes i NGT med den samme organisme gennem hele udviklingen, og der skabes en målrettet mutation – enten ved hjælp af slukning eller flytning af gener internt i planten. På AKV er der ikke hverken knowhow eller faciliteter til at arbejde med kartofler helt nede på molekylært plan og derfor indgår vi i samarbejde med Aarhus Universitet, hvor vi lader specialisterne om at få slukket eller tændt for resistensgenerne, eller flytte resistensgener fra andre kartoffelsorter over i Kuras. Formålet er at lave rotation af resistensgener, således at der er varianter af Kuras, der dyrkes på skift. Dette gør, at skimmel vil have vanskeligt ved at tilpasse sig Kuras, idet den varierer hele tiden. Dette gør at Kuras kan forblive på markedet i den form, som vi kender den så godt både med hensyn til vandings- og kvælstof behov.

Mens de på Aarhus Universitet tager sig af de små ændringer, skal vi på AKV bidrage med opformering af planter, som plantes ud første gang i 2026. Endvidere skal vi stå for opformering af knolde, afprøvning og udvælgelse af de nye typer, som ser lovende ud. Opgaven lyder måske som meget af det vi i forvejen arbejder med i AGRO, men netop opformeringen af planterne hen over vinteren kommer til at fylde lidt.

Samtidig giver det nye kompetencer i AGRO, da ingen af os endnu har prøvet at planteformere en kartoffel, men de har lovet at lære os det på Aarhus Universitet. Målet er at planterne naturligvis skal ligne Kuras, som vi er vant til at se den, men de forskellige varianter af Kuras har forskellige resistensgener mod skimmel.

Rent lovgivningsmæssigt er der stadig udfordringer med NGT, da processen om en godkendelse i EU er meget lang og med mange aktører som gerne vil have indflydelse. Dog er der i marts indgået aftale om, at der kan arbejdes videre med brugen af NGT'ere under det Polske formandskab. Således mangler den endelige godkendelse i Europaparlamentet, Ministerrådet og EU-kommissionen. Ligesom der i forlængelse af en godkendelse følger flere års arbejde med implementering, udarbejdelse af bekendtgørelser mv.

I januar var der opstartsmøde på projektet, her havde vi lejlighed til at komme igennem alle arbejdsplanerne i projektet og møde de fleste af dem, som er involveret. Vi fik sat ord på forsøgsplaner, opformering, lidt logistik omkring planterne og selvfølgelig fremtidsperspektivet med genrotation i NGT-Kuras. Vi lover at fortælle mere og forhåbentlig vise frem i løbet af de kommende år, så I kan følge den spændende rejse med vores alle sammens Kuras.

Projektgruppen på besøg til opstartsmøde

Vores allesammens Kuras

ADMIN & PRODUKTION
GRAVSHOLTVEJ 92
9310 VODSKOV

SALG
AGRO FOOD PARK 13
8200 AARHUS N

TLF +45 96 38 94 20
MAIL AKV@AKV.DK
WEB WWW.AKV.DK